

V Praze dne 7. července 2015

Subsaharská Afrika: tři východoafrické ekonomiky jsou chráněny před ekonomickou bouří

I přes zrychlení růstu způsobené vysokými cenami komodit, na nichž je subsaharská Afrika do značné míry závislá, se musí daný region vypořádat s dopady klesajících cen ropy. Negativní vlivy jsou u 45 zemí hodnocených společností Coface různé. Tři z těchto zemí disponují všemi prvky nutnými pro dynamický růst v krátkodobém a dlouhodobém horizontu. Dopad na tyto země v důsledku poklesu světových cen komodit tak byl poměrně mírný a jejich ekonomiky se dále diverzifikují.

Na 13 zemí měl nedávný pokles světových cen komodit relativně malý vliv

Výjimečná kombinace pozitivních faktorů pomohla zrychlit růst v Africe (od roku 2008 v průměru zhruba o 5 % ročně). Mezi tyto faktory patří strukturální změny spojené s relativně nízkým počátečním příjmem na hlavu, vysokými zahraničními investicemi, stabilnějším politickým prostředím a řadou zrušených dluhů. K oživení rovněž přispěly vysoké ceny komodit, na nichž region do značné míry závisí. Pohonné hmoty (především ropa) představují 53 % tržeb z vývozu subsaharských zemí, tedy výrazně více než u rud, kovů a drahých kamenů (17 %) i potravinářských výrobků a zemědělských komodit (11 %). V některých zemích, například v Nigérii, Čadu, Rovnickové Guinei a Angole, se podíl pohonných hmot v rámci tržeb z vývozu pohybuje mezi 60 % a 100 %.

Region byl následně oslaben rozsáhlým a dlouhodobým poklesem cen komodit. Situace se ovšem v jednotlivých zemích liší, a to v závislosti na tom, zda se jedná o čisté vývozce neobnovitelných zdrojů (surová ropa a obecné kovy, které podléhají volnému pádu) nebo čisté vývozce obnovitelných zdrojů (potraviny a zemědělské komodity, u nichž je pokles cen omezen). Z výsledků hodnocení čtyřiceti pěti vybraných zemí (viz příloha) vyplývá, že dopad na třináct z nich byl relativně mírný. Těmito zeměmi jsou Etiopie, Svätý Tomáš a Princův ostrov, Uganda, Malawi, Kapverdy, Keňa, Burundi, Seychely, Středoafrická republika, Mauricius, Tanzanie, Svazijsko a Togo. Pokles vývozních cen je nižší než u dovážených produktů.

Hlavní vítězové: Keňa, Etiopie a Uganda

V rámci hlubšího posouzení dlouhodobých rizik v zemích subsaharské Afriky se ekonomové společnosti Coface opírali také o kritérium diverzifikace ekonomik. Diverzifikace snižuje zranitelnost, podporuje dlouhodobý růst a zvyšuje odolnost vůči vnějším vlivům. Uspokojivý stupeň diverzifikace ekonomiky, bez krátkodobých negativních dopadů v důsledku nižších cen komodit, vykazují pouze tři země: Etiopie, Uganda a Keňa. Číselné údaje z nedávné doby potvrzují jejich potenciál pro dynamický růst – v roce 2014 dosahoval růst HDP v průměru

téměř 7 %, což je hodnota srovnatelná s Čínou.

- Etiopie a Uganda dosahují diverzifikace prostřednictvím výrobního sektoru, jehož růst souvisí s úspěšnou integrací do globálních hodnotových řetězců (v minulosti například hospodářského boomu v některých zemích jihovýchodní Asie). Země vyvázejí přes sto různých produktů, přičemž tento počet se v letech 2000–2013 více než ztrojnásobil. K diverzifikaci ekonomiky přispívají zejména dvě odvětví – oděvní průmysl a zpracování zemědělské produkce. Kritérium diverzifikace splňuje také Rwanda, na tuto zemi ovšem mají negativní dopad výkyvy cen komodit, a proto mezi „vítěze“ zařazena nebyla.
- Keňa zvolila model rozvoje založený na službách – ty zde tvoří více než 60 % HDP. Na rozdíl od jiných ekonomik subsaharské Afriky, které se tradičně zaměřují na obchod, činnosti v oblasti dopravy či skladování a veřejné služby, vykazuje Keňa pozitivní dynamiku v segmentu telekomunikací (zejména mobilního bankovníctví) a outsourcingu obchodních služeb, a to v důsledku levné pracovní síly. Keňa je jedinou zemí, která těží jak ze zvýšení vlivu těchto odvětví služeb s relativně vysokou přidanou hodnotou v rámci hospodářství (doprava/komunikace a finanční služby), tak ze zvýšení podílu vývozu svých služeb (více než 40 % celkových tržeb v zahraničí).

„Toto pozitivní zjištění ani nepopíratelný potenciál regionu ovšem ještě neznamena, že zde žádné riziko nehrozí. Politická stabilita v regionu je křehká. Ke známým slabým místům patří dále nedostatečná infrastruktura, vysoký schodek běžného účtu a zvyšování úrovně veřejného dluhu,“ varuje hlavní ekonom společnosti Coface Julien Marcilly.

KONTAKT PRO MÉDIA:

Martin Růžička / +420 / 246 085 411 martin.ruzicka@coface.com

O Coface

Skupina Coface, světový leader v pojištění pohledávek, nabízí společnostem po celém světě globální řešení pro řízení rizik pohledávek svých klientů. V roce 2014 byla skupina podporována 4406 zaměstnanci a zaznamenala konsolidovaný obrát 1.441 miliard eur. Prezentuje se přímo nebo nepřímo v 99 zemích, zabezpečuje transakce pro více než 40 000 firem ve více než 200 zemích. Každé čtvrtletí Coface publikuje své hodnocení rizik ve 160 zemích, které je založené na jedinečných znalostech platební morálky a odborných znalostech 350 underwriterů.

Ve Francii Coface poskytuje veřejnoprávní exportní záruky z pověření francouzského státu.

www.coface.cz

Coface SA, zapsaná na burze Euronext v Paříži
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

PŘÍLOHA

